



**GGD
Amsterdam**

Jaarcijfers 2019

Soa polikliniek GGD Amsterdam

Colofon

Jaarcijfers 2019

Soa polikliniek GGD Amsterdam

Samengesteld door

- **Michelle Kroone**
- **Steffen de Groot**

GGD Amsterdam, postbus 2200, 1000 CE Amsterdam

Telefoon: 020-555 5063

Overname van de inhoud of gedeelten daarvan is - met bronvermelding - toegestaan
Op aanvraag kan de gedrukte versie aan geïnteresseerden worden toegezonden. Verzoek hiertoe kan telefonisch worden gericht aan het secretariaat van de soa-polikliniek (020-5555063)

Inhoudsopgave

1. TABELLEN	4
TABEL 1.1 AANTAL NIEUWE CONSULTEN NAAR ETNICITEIT EN RISICOGROEP	4
TABEL 1.2 AANTAL NIEUWE CONSULTEN NAAR HERKOMST GEMEENTE.....	4
TABEL 1.3 AANTAL NIEUWE CONSULTEN BIJ MANNEN NAAR SEKSUELE VOORKEUR	4
TABEL 1.4 AANTAL NIEUWE CONSULTEN NAAR TESTLOCATIE	5
TABEL 1.5 AANTAL NIEUWE CONSULTEN BIJ SEKSWERKERS NAAR TESTLOCATIE	5
TABEL 1.6 AANTAL NIEUWE CONSULTEN EN VINDPERCENTAGES BIJ TRANSGENDERS	5
TABEL 1.7 JAARCIFERS VANAF 1963.....	6
TABEL 1.8 AANTAL NIEUWE GEVALLEN EN VINDPERCENTAGE VAN SOA'S NAAR GESLACHT EN SEKSUELE VOORKEUR	7
TABEL 1.9 GESTELDE DIAGNOSES NAAR GESLACHT EN SEKSUELE VOORKEUR.....	7
TABEL 1.10 AANTAL (PREVALENTIE) OP HIV-ANTISTOFFEN GETESTE MANNEN, VROUWEN EN TRANSGENDERS NAAR RISICOGROEP EN HIV-TEST RESULTAAT	9
2. BIJLAGEN	10
BIJLAGE 1: LOPENDE PROJECTEN SOA-POLIKLINIEK	10
BIJLAGE 2: LIJST VAN PUBLICATIES TEAM SOA POLIKLINIEK	11
<i>Proefschriften</i>	13
BIJLAGE 3: VOORLICHTINGEN, BIJEENKOMSTEN EN PROJECTEN	14
BIJLAGE 4: DIAGNOSES EN DIAGNOSTISCHE CRITERIA.....	15
BIJLAGE 5: FIGUREN.....	19
<i>Syfilis</i>	20
<i>Gonorrhoe</i>	21
<i>Chlamydia</i>	21
<i>Hiv</i>	22

1. Tabellen

Tabel 1.1

Aantal nieuwe consulten, naar etniciteit** en risicogroep (2019)

	MSM	Heteroman	Vrouw	Transgender***	Totaal
Nederland	11.688	3.819	13.079	68	28.654
Turkije	330	177	176	11	694
Noord-Afrika	431	442	351	21	1.245
Suriname	791	1.195	1.332	6	3.324
Nederlandse Antillen	420	258	392	7	1.077
Oost-Europa	891	169	905	15	1.980
Sub-Sahara Afrika	325	470	596	3	1.394
Midden/Zuid-Amerika	1.311	250	653	145	2.359
Rest Europa	2.808	606	1.493	29	4.936
Azië	2.094	434	890	56	3.474
Onbekend	31	6	8	2	47
Overig westers*	668	134	358	5	1.165
Totaal	21.788	7.960	20.233	368	50.349

* Overig westers = VS, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland

** Etniciteit op basis van CBS criteria bepaald

*** Transgender: Personen die wiens genderidentiteit en/of expressie afwijkt van de sekse die hen bij de geboorte is toegewezen.

Tabel 1.2

Aantal nieuwe consulten naar herkomst gemeente (2018-2019)

	2019	%	2018	%
Amsterdam	45.402	90,2	46.210	90,4
Amstelveen	1.609	3,2	1.432	2,8
Diemen	845	1,7	830	1,6
Uithoorn	125	0,2	165	0,3
Aalsmeer	131	0,3	77	0,2
Ouder-Amstel	207	0,4	102	0,2
Rest Noord-Holland	868	1,7	1.086	2,1
Rest Nederland	696	1,4	760	1,5
Onbekend	457	0,9	466	0,9
Totaal	50.349	100	51.128	100

Tabel 1.3

Aantal nieuwe consulten bij mannen naar seksuele voorkeur (2018-2019)

	2019	%	2018	%
Alleen seks met vrouwen	7.960	26,8	9.410	31,4
Alleen seks met mannen	20.067	67,5	18.869	62,9
Seks met mannen en vrouwen	1.721	5,8	1.731	5,8
Totaal	29.748	100	30.010	100

Tabel 1.4

Aantal nieuwe consulten naar testlocatie (2018-2019)

	2019	%	2018	%
Soa-polikliniek	39.415	78,3	42.486	83,1
P&G 292 ¹	2.232	4,4	2.163	4,2
JIP noord	292	0,6	217	0,4
OKC Zuidoost	434	0,9	401	0,8
OKC West	233	0,5	127	0,2
Outreach	346	0,7	453	0,9
Homocohort	1.312	2,6	1.252	2,4
Man tot man testlab	6.085	12,1	4.029	7,9
Totaal	50.349	100	51.128	100

¹Outreach consulten uitgevoerd door P&G zijn ook opgenomen in dit getal.**Tabel 1.5**

Aantal nieuwe consulten bij sekswerkers naar testlocatie (2019)

	Vrouwelijke sekswerkers	Mannelijke sekswerkers	Transgender sekswerker
P&G 292	1.239	338	156
Soa-polikliniek	94	215	20
Ramen	237	5	29
Club	94	10	2
Anders	65	0	2
Overig (m2m, cohort, outreach)	3	51	2
Totaal	1.732	619	211

Tabel 1.6

Aantal nieuwe consulten en vindpercentages bij transgenders (2019)

Aantal soa consulten	368	
	N positief	%
syfilis	10	2,7
hiv	6	1,9
gonorroe	34	9,2
chlamydia	34	9,2

Tabel 1.7

Jaarcijfers vanaf 1963 tot en met 2019

Jaar	Totaal aantal nieuwe consulten	Gevallen van gonorrhoe	Gevallen van infectieuze syfilis	Gevallen van chlamydia ¹	Gevallen van LGV (vanaf 2004)	Gevallen van hiv
1963	943	153	8			
1964	923	147	18			
1965	819	124	14			
1966	774	138	7			
1967	720	134	3			
1968	762	184	3			
1969	784	262	4			
1970	1.283	450	5			
1971	3.080	851	23			
1972	3.757	1.145	46			
1973	6.954	1.631	111			
1974	7.898	1.641	101			
1975	10.331	1.971	153			
1976	11.932	2.385	201			
1977	13.471	2.722	224			
1978	15.782	3.314	393			
1979	17.780	3.918	533			
1980	20.004	4.126	493			
1981	20.326	4.671	291			
1982	21.068	4.197	278			
1983	21.871	3.898	308			
1984	20.551	3.311	222			
1985	21.568	2.906	150			
1986	20.420	2.374	107			
1987	16.890	1.509	112			16
1988	14.605	1.035	111			12
1989	14.097	888	124			15
1990	13.696	1.084	127	1.137		14
1991	12.925	975	60	995		12
1992	12.477	783	43	905		20
1993	12.117	534	36	816		25
1994	11.178	424	17	593		23
1995	11.656	436	21	891		12
1996	14.050	490	49	1.272		20
1997	15.610	512	37	1.484		25
1998	15.940	483	35	1.580		23
1999	17.412	706	77	1.629		35
2000	17.663	1.022	126	1.791		43
2001	17.981	1.071	199	2.046		71
2002	18.698	1.049	241	2.055		86 (1,1%)
2003	19.188	801	238	1.999		90 (1,1%)
2004	20.987	878	240	2.066	49	120 (1,1%)
2005	21.743	897	249	2.192	28	163 (1,3%)
2006	23.983	873 (3,7%)	238 (1,0%)	2.476 (10,4%)	29	135 (0,8%)
2007	26.208	840 (3,2%)	232 (0,9%)	2.505 (9,7%)	51	163 (0,7%)
2008	27.889	882 (3,2%)	276 (1,0%)	3.139 (11,3%)	80	178 (0,7%)
2009	25.605	1.089 (4,3%)	219 (0,9%)	2.921 (11,4%)	66	143 (0,6%)
2010	29.756	1.214 (4,1%)	222 (0,8%)	3.400 (11,5%)	50	159 (0,6%)
2011	30.949	1.345 (4,3%)	208 (0,7%)	3.494 (11,2%)	49	157 (0,6%)
2012	36.642	1.328 (4,0%)	266 (0,8%)	4.012 (11,2%)	112	131 (0,4%)

2013	39.013		1.227 (3,6%)		304 (0,9%)		4.050 (10,7%)		64		110 (0,3%)
2014	45.970		1.557 (4,0%)		331 (0,9%)		5.226 (12,0%)		103		119 (0,3%)
2015	40.351		1.780 (4,5%)		440 (1,4%)		4.746 (11,9%)		87		93 (0,3%)
2016	43.542		2.230 (5,2%)		508 (1,6%)		5.436 (12,5%)		120 (9,9%)		102 (0,3%)
2017	46.865		2.659 (5,7%)		458 (1,3%)		5.380 (11,5%)		152 (11,1%)		92 (0,3%)
2018	51.128		3.005 (5,9%)		489 (1,3%)		5.819 (11,4%)		165 (11,4%)		100 (0,3%)
2019	50.349		3.034 (6,0%)		621 (1,7%)		5.740 (11,4%)		242 (14,4%)		60 (0,2%)

¹Inclusief serovar type L2b (LGV)

Tabel 1.8

Aantal nieuwe gevallen en vindpercentage van infectieuze syfilis (syfilis stadium 1, 2 en recent latente syfilis), hiv, chlamydia en gonorrhoe naar geslacht en seksuele voorkeur (2019)

	Vrouwen		MSM		Heteroman		Totaal ¹	
	N	%	N	%	N	%	N	%
syfilis	4	0,0	596	2,7	11	0,2	621	1,7
hiv	5	0,1	49	0,3	0	0,0	60	0,2
chlamydia	2.357	11,6	2.229	10,2	1.120	14,1	5.740	11,4
gonorrhoe	299	1,5	2.550	11,7	151	1,9	3.034	6,0
hepatitis B	2	0,1	6	0,1	6	0,5	15	0,2
Totaal²	2.561	12,7	4.603	21,1	1.213	15,2	8.443	16,8

¹Transgenders zijn niet opgenomen in bovenstaande tabel, maar wel in tabel 1.6. Bij het totaal zijn de transgenders wel meegerekend.

²Totaal geeft het totaal aantal consulten waarin minimaal één van bovenstaande soa's gevonden is weer.

Tabel 1.9

Gestelde diagnoses naar geslacht en seksuele voorkeur

	Vrouw	MSM	Heteroman	Transgender	Totaal 2019
hiv-positief	5	49	0	6	60
<i>Syfilis</i>					
syfilis stadium 1	1	132	6	2	141
syfilis stadium 2	1	166	3	1	171
recente latente syfilis	2	302	2	7	313
latente syfilis van onbepaalde duur of laat latente syfilis	6	60	7	3	76
neurosyfilis verdenking	0	6	0	0	6
syfilistypering onmogelijk	0	0	0	0	0
<i>Gonorrhoe</i>					
Totaal aantal ziektegevallen²	299	2.550	151	34	3.034
- anorectale infectie	118	1.703	0	23	1.844
- keelinfectie	96	1.358	1	14	1.469
- ooginfectie	0	2	0	0	2
- urogenitale infectie	218	490	150	10	868
<i>Complicatie:</i>					
- bovenste tractus urogenitalis	1	0	0	0	1

<i>Chlamydia</i>					
Totaal aantal ziektegevallen²	2.357	2.229	1.120	34	5.740
- anorectale infectie ¹	1.011	1.711	1	26	2.749
- ooginfectie	3	1	0	0	4
- keelinfectie	104	234	0	5	343
- urogenitale infectie	2.161	651	1.118	5	3.935
- ulceratieve infectie	2	7	2	0	11
<i>Complicatie:</i>					
- bovenste tractus urogenitalis (PID en epididymitis)	6	2	0	0	8
<i>Niet-specifieke genitale infecties</i>					
niet-specifieke urethritis (NSU), oorzaak onbekend	0	354	321	3	678
niet-specifieke urethritis (NSU), trichomonas pos.	15	1	0	0	16
persisterende NSU, oorzaak onbekend	0	7	4	0	11
niet-specifieke proctitis (NSP), oorzaak onbekend	1	152	0	1	154
<i>Complicatie:</i>					
- bovenste tractus urogenitalis (PID en epididymitis)	11	10	1	0	23
<i>Ulceraties uitgezonderd syfilis</i>					
chancroid	0	0	0	0	0
herpes genitalis					
- HSV 1	30	23	12	2	67
- HSV 2	47	44	25	2	118
herpes labialis:					
- HSV 1	0	2	0	0	2
- HSV 2	2	1	0	0	3
herpes proctitis:					
- HSV 1	0	4	0	0	4
- HSV 2	2	9	0	1	12
<i>lymfogranuloma venereum (LGV)</i>					
Totaal aantal ziektegevallen²	0	241	0	1	242
LGV anorectale infectie	0	235	0	1	236
LGV ulceratieve infectie	0	14	0	0	14
ulcus e.c.i.	9	27	8	0	44
varicella zoster virus infectie	1	5	1	0	7
<i>Vaginitiden</i>					
bacteriële vaginose	478	nvt	nvt	2	480
candidosis vaginalis	185	nvt	nvt	0	185
trichomonas vaginalis	15	nvt	nvt	0	15
<i>Overige aandoeningen</i>					
balanitis-balanoposthitis e.c.i.	nvt	5	6	0	11

balanitis circinata	nvt	1	0	0	1
Balanitis aeroob	nvt	0	0	0	0
balanoposthitis Plaut Vincent	nvt	0	0	0	0
candida balanoposthitis	nvt	10	12	0	22
condylomata acuminata	118	119	145	1	383
hepatitis B drager	2	6	6	1	15
hepatitis B immuun	62	188	46	15	311
hepatitis C drager	0	16	0	0	16
mollusca contagiosa	5	2	4	0	11
scabiës	1	10	5	1	17
schaamluis	0	3	0	0	3

¹inclusief serovar type L2b (LGV)

²in 1 consult kunnen meerdere locaties positief zijn. Het totaal is dan ook niet de optelsom van de individuele locaties.

Tabel 1.10

Aantal (prevalentie) consulten met op hiv-antistoffen geteste mannen, vrouwen en transgenders (2018-2019), naar risicogroep en hiv-test resultaat.

hiv-test Risicogroep	2019					2018				
	Neg	Pos	%	Totaal	Neg	Pos	%	Totaal		
Heteroseksuele mannen	5.027	0	0	5.027	6.726	4	0,06	6.730		
Heteroseksuele vrouwen	7.650	5	0,07	7.655	9.606	6	0,06	9.612		
MSM	18.510	49	0,26	18.559	16.952	89	0,5	17.041		
Homo- en biseksuele vrouwen	895	0	0	895	975	0	0	975		
Transgenders	311	6	1,89	317	228	1	0,4	229		
Onbekend	8	0	0	8	1	0	0	1		
Totaal	32.401	60	0,18	32.461	34.488	100	0,3	34.588		

2. Bijlagen

Bijlage 1: lopende projecten soa-polikliniek, GGD Amsterdam 2019

	Titel	Omschrijving
1.	NABOGO	Gerandomiseerd medicijn onderzoek met controlegroep onder 350 gonorrhoe patiënten.
2.	AHI	Opsporen en snelle doorverwijzing van cliënten met acute HIV
3.	InPrep	Speciale zorgverlening aan MSM die PrEP buiten studieverband gebruiken.
4.	Motieven PrEP gebruik	Veranderingen in seksueel risicogedrag in mannen die seks hebben met mannen in het tijdperk van het voorschrijven van pre-expositie profylaxe.
5.	PREVENT	Interventie studie werven van peers voor verspreiding van een hiv zelftest onder migranten populatie met online ondersteuning
6.	DISCOVER	Biomedische preventie studie van hiv met een nieuw Prep medicijn
7.	FEMCURE	Transmissiekans chlamydia en chlamydia zelf-inoculatiekans bij vrouwen.
8.	AMPrEP	Biomedische interventie om HIV te voorkomen dmv PrEP.
9.	Soa's, hiv, seksueel risicogedrag en middelengebruik MSW	Soa's, hiv, seksueel risicogedrag en drugsgebruik bij mannelijke sekswerkers in Amsterdam.
10.	Drugs gebruik MSW	Inventarisatie risico en drugsgebruik onder mannelijke sekswerkers in Amsterdam
11.	TITAN	Soa screening bij transgender personen die de gender expertise kliniek van Amsterdam UMC locatie VUMC bezoeken
12.	Urethritis	Urethritis studie bij mannelijke cliënten van de soa polikliniek die urethrale klachten hebben.
13.	Trepoli studie	Evaluatie van de besmettelijkheid van syfilis op verschillende lichaamslocaties
14.	SIAM	Versnelde diagnostiek van infectieuze syfilis en typering en resistentie bepaling van <i>Treponema pallidum</i>
15.	VICTORY	Validatie van Lyme testen m.b.v. serologie van patiënten met syfilis VDRL > 32 i.s.m. AMC.

Bijlage 2: Lijst van publicaties 2019 team Soa polikliniek

(alleen die publicaties waarbij een relatie is met de soa polikliniek).

1. Achterbergh RCA, de Vries HJC, Boyd A, Davidovich U, Drückler S, Hoornenborg E, Prins M, Matser A. Identification and characterization of latent classes based on drug use among men who have sex with men at risk of sexually transmitted infections in Amsterdam, the Netherlands. *Addiction*. 2019 Aug 10. doi: 10.1111/add.14774. [Epub ahead of print]
2. Achterbergh RCA, Drückler S, van Rooijen MS, van Aar F, Slurink IAL, de Vries HJC, Boyd A. Sex, drugs, and sexually transmitted infections: A latent class analysis among men who have sex with men in Amsterdam and surrounding urban regions, the Netherlands. *Drug Alcohol Depend*. 2019 Nov 8;206:107526. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2019.06.028. [Epub ahead of print]
3. Alberts CJ, Boyd A, Bruisten SM, Heijman T, Hogewoning A, Rooijen MV, Siedenburg E, Sonder GJB. Hepatitis A incidence, seroprevalence, and vaccination decision among MSM in Amsterdam, the Netherlands. *Vaccine*. 2019 May 9;37(21):2849-2856.
4. Anas AA, Prins JM, Bode N, de Vries HJC, Middeldorp S, Grobusch MP. Fever and a rapidly progressive skin ulcer after a visit to Morocco: A diagnostic challenge. *Travel Med Infect Dis*. 2019 May 31. pii: S1477-8939(19)30097-3. doi: 10.1016/j.tmaid.2019.05.015. [Epub ahead of print]
5. de Laat MM, Wind CM, Bruisten SM, Dierdorp M, de Vries HJC, Schim van der Loeff MF, van Dam AP. Ceftriaxone reduced susceptible neisseria gonorrhoeae in the netherlands, 2009-2017: from penicillin mosaicism to a501t/v non-mosaicism. *Sex Transm Dis*. 2019 Sep;46(9):594-601.
6. de Vries HJC, de Barbeyrac B, de Vrieze NHN, Viset JD, White JA, Vall-Mayans M, Unemo M. 2019 European guideline on the management of lymphogranuloma venereum. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2019 Jun 26. doi: 10.1111/jdv.15729. [Epub ahead of print]
7. de Vries HJC, Schim-van der Loeff MF. Solithromycin for the treatment of drug-resistant gonorrhoea. *Lancet Infect Dis*. 2019 Jun 10. pii: S1473-3099(19)30115-X. doi: 10.1016/S1473-3099(19)30115-X. [Epub ahead of print] No abstract available.
8. Dias Gonçalves Lima F, Viset JD, Leeflang MMG, Limpens J, Prins JM, de Vries HJC. The Accuracy of Anal Swab-Based Tests to Detect High-Grade Anal Intraepithelial Neoplasia in HIV-Infected Patients: A Systematic Review and Meta-analysis. *Open Forum Infect Dis*. 2019 Apr 16;6(5):ofz191. doi: 10.1093/ofid/ofz191. eCollection 2019 May.
9. Dukers-Muijers NHTM, Wolffs PFG, de Vries HJC, Götz HM, Janssen K, Hoebe CJP. Viable Bacterial Load Is Key to Azithromycin Treatment Failure in Rectally Chlamydia trachomatis Infected Women (FemCure). *J Infect Dis*. 2019 Sep 13;220(8):1389-1390.
10. Dukers-Muijers NHTM, Wolffs PFG, Vries H, Götz HM, Heijman T, Bruisten S, Eppings L, Hogewoning A, Steenbakkens M, Lucchesi M, Schim van der Loeff MF, Hoebe CJP. Treatment effectiveness of azithromycin and doxycycline in uncomplicated rectal and vaginal Chlamydia trachomatis infections in women: a multicentre observational study (FemCure). *Clin Infect Dis*. 2019 Jan 28. doi: 10.1093/cid/ciz050. [Epub ahead of print]

11. Finkenflügel RNN, Hoornenborg E, Achterbergh RCA, Marra E, Davidovich U, de Vries HJC, Prins M, Schim van der Loeff MF; Amsterdam PrEP Project team in the HIV Transmission Elimination AMsterdam Initiative (H-TEAM). A mobile application to collect daily data on pre-exposure prophylaxis adherence and sexual behaviour among men who have sex with men: use over time and comparability with conventional data collection. *Sex Transm Dis*. 2019 Jun;46(6):400-406.
12. Hoornenborg E, Coyer L, Achterbergh RCA, Matser A, Schim van der Loeff MF, Boyd A, van Duijnhoven YTHP, Bruisten S, Oostvogel P, Davidovich U, Hogewoning A, Prins M, de Vries HJC; Amsterdam PrEP Project team in the HIV Transmission Elimination AMsterdam (H-TEAM) Initiative. Sexual behaviour and incidence of HIV and sexually transmitted infections among men who have sex with men using daily and event-driven pre-exposure prophylaxis in AMPREP: 2 year results from a demonstration study. *Lancet HIV*. 2019 Jul;6(7):e447-e455. doi: 10.1016/S2352-3018(19)30136-5. Epub 2019 Jun 6.
13. Hoornenborg E, Coyer L, Boyd A, Achterbergh RCA, Schim van der Loeff MF, Bruisten S, de Vries HJC, Koopsen J, van de Laar TJW, Prins M; Amsterdam PrEP Project team in the HIV Transmission Elimination AMsterdam (H-TEAM) Initiative. High incidence of HCV in HIV-negative men who have sex with men using pre-exposure prophylaxis. *J Hepatol*. 2020 May;72(5):855-864. doi: 10.1016/j.jhep.2019.11.022. Epub 2019 Dec 18. PMID: 31862485
14. Leeman A, Jenkins D, Marra E, van Zummeren M, Pirog EC, van de Sandt MM, van Eeden A, Schim van der Loeff MF, Doorbar J, de Vries HJC, van Kemenade FJ, Meijer CJLM, Quint WGV. Grading immunohistochemical markers p16INK4a and HPV E4 identifies productive and transforming lesions caused by low- and high-risk HPV within high-grade anal squamous intraepithelial lesions. *Br J Dermatol*. 2019 Jul 14. doi: 10.1111/bjd.18342. [Epub ahead of print]
15. Leenen J, van Liere GAFS, Hoebe CJPA, Hogewoning AA, de Vries HJC, Dukers-Muijters NHTM. A longitudinal study to investigate previous Chlamydia trachomatis infection as a risk factor for subsequent anorectal infection in men who have sex with men (MSM) and women visiting STI clinics in the Netherlands. *Epidemiol Infect*. 2019 Jan;147:e214.
16. Marra E, Siegenbeek van Heukelom ML, Leeman A, Waterboer T, Meijer CJLM, Snijders PJF, King AJ, Cairo I, van Eeden A, Brokking W, van der Weele P, Quint W, Prins JM, de Vries HJC, Schim van der Loeff MF. Virological and Serological Predictors of Anal High-grade Squamous Intraepithelial Lesions Among Human Immunodeficiency Viruspositive Men Who Have Sex With Men. *Clin Infect Dis*. 2019 Apr 8;68(8):1377-1387.
17. Mayer KH, de Vries HJ. HIV and sexually transmitted infections: reconciling estranged bedfellows in the U = U and PrEP era. *J Int AIDS Soc*. 2019 Aug;22 Suppl 6:e25357. doi: 10.1002/jia2.25357.
18. Schim van der Loeff MF, Vorsters A, Marra E, Van Damme P, Hogewoning A. Should female sex workers be offered HPV vaccination? *Hum Vaccin Immunother*. 2019;15(7-8):1544-1548.
19. Schim van der Loeff MF, Vorsters A, Marra E, Van Damme P, Hogewoning A. Letter to the editor: female sex workers and HPV vaccine. *Hum Vaccin Immunother*. 2019 Jul 26:1-2.
20. Smit PW, Heijman T, el Abdallaoui M, Bruisten SM. Comparison of collection methods for molecular detection of α -herpes viruses and *Treponema pallidum*, including evaluation of critical transportation condition. *Heliyon* 2019;e01522.

21. Van Bilsen WPH, Kovaleva A, Bleeker MCG, King AJ, Bruisten SM, Brokking W, De Vries HJC, Meijer CJLM, Schim Van Der Loeff MF. HPV infections and flat penile lesions of the penis in men who have sex with men. *Papillomavirus Res.* 2019 Jun 18:100173. doi: 10.1016/j.pvr.2019.100173. [Epub ahead of print]
22. Van der Helm JJ, Schim van der Loeff MF, de Vries E, van der Veer C, Grünberg AW, Mans D, de Vries HJC. Vaginal herb use and Chlamydia trachomatis infection: cross-sectional study among women of various ethnic groups in Suriname. *BMJ Open.* 2019 May 16;9(5):e025417. doi: 10.1136/bmjopen-2018-025417.
23. van der Veer C, Bruisten SM, van Houdt R, Matser AA, Tachedjian G, van de Wijgert JHHM, de Vries HJC, van der Helm JJ. Effects of an over-the-counter lactic-acid containing intra-vaginal douching product on the vaginal microbiota. *BMC Microbiol.* 2019 Jul 25;19(1):168. doi: 10.1186/s12866-019-1545-0.
24. van Dulm E, Tholen ATR, Pettersson A, van Rooijen MS, Willemsen I, Molenaar P, Damen M, Gruteke P, Oostvogel P, Kuijper EJ, Hertogh CPM, Vandenbroucke-Grauls CMJE, Scholing M. High prevalence of multidrug resistant Enterobacteriaceae among residents of long term care facilities in Amsterdam, the Netherlands. *PLoS One.* 2019 Sep 12;14(9):e0222200. doi: 10.1371/journal.pone.0222200. eCollection 2019.
25. van Wees DA, Heijne JCM, Heijman T, Kampman KCJG, Westra K, de Vries A, de Wit J, Kretzschmar MEE, den Daas C. A Multidimensional Approach to Assessing Infectious Disease Risk: Identifying Risk Classes Based on Psychological Characteristics. *Am J Epidemiol.* 2019 Sep 1;188(9):1705-1712.
26. Zimmermann HM, Eekman SW, Achterbergh RC, Schim van der Loeff MF, Prins M, de Vries HJ, Hoornenborg E, Davidovich U; Amsterdam PrEP Project team in the HIV Transmission Elimination AMsterdam Consortium (H-TEAM). Motives for choosing, switching and stopping daily or event-driven pre-exposure prophylaxis - a qualitative analysis. *J Int AIDS Soc.* 2019 Oct;22(10):e25389. doi: 10.1002/jia2.25389.
27. Zwart JM, Mangen MJ, Bartelsman M, van Rooijen MS, de Vries HJC, Xiridou M. Microscopic examination of Gram-stained smears for anogenital gonorrhoea in men who have sex with men is cost-effective: evidence from a modelling study. *Sex Transm Infect.* 2019 Feb;95(1):13-20.

Proefschriften

11 januari 2019:

Charlotte van der Veer - *Vaginal microbes in sexual health and disease.*

Promotor: prof. dr. H.J.C. De Vries (AMC-UvA/GGD Amsterdam) & prof. dr. R. Kort (VU);

Copromotores: dr. S.M. Bruisten (GGD Amsterdam) & dr. R. van Houdt (VU)

27 maart 2019:

Martijn van Rooijen - *Strategies for clinical and public health management of sexually transmitted infections.*

Promotor: prof. dr. H.J.C. de Vries (AMC-UvA/GGD Amsterdam);

Copromotores: dr. M.F. Schim van der Loeff (AMC-UvA/GGD Amsterdam) & dr. ir. M.G. van Veen (GGD Amsterdam).

Bijlage 3: Voorlichtingen, bijeenkomsten en projecten

Voorlichting voor studenten van een opleiding m.b.t. (seksuele) gezondheid:

- Studenten bachelor Gezondheid en Leven, Vrije Universiteit van Amsterdam.
- Studenten Verpleegkunde Hogeschool van Amsterdam, bijdrage minisymposium 'Diversiteit'.
- Studenten verpleegkunde, Hogeschool West Vlaanderen.
- Internationale studenten van Het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT), studieprogramma International Course in Health and Development (MPH/ICHD).
- Verschillende bijdragen geleverd aan individuele verzoeken van studenten voor een interview voor een werkstuk of project.

Voorlichting/lezingen medewerkers uit werkveld seksuele gezondheid of daar aan grenzend:

- Professionals uit Bangladesh van National Institute of Population Research and Training (NIPORT) via Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT).
- Medewerkers van 'de Kindertelefoon' (2 keer per jaar)
- Bijdrage aan training 'seksuele gezondheid in de huisartsenpraktijk' van Soa Aids Nederland voor doktersassistenten/POH.
- Bijdrage aan opleiding van NSPOH 'Startmodule aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG): het public health perspectief' voor huisartsen, artsen M&G io en verpleegkundigen. (Modules 'Praten over soa is praten over seks' en 'Partnerwaarschuwing').
- Voorlichting over PrEP en soa voor artsen en verpleegkundigen van de afdeling 'Geïntegreerde voorzieningen'.
- Voorlichting over soa/hiv/sense en zorgaanbod voor abortusartsen en medewerkers (NGvA) in samenwerking met Dokters van de Wereld.

Nieuwkomers (vluchtelingen, asielzoekers, statushouders, ongedocumenteerden):

- Voorlichtings- en testbijeenkomst voor jonge Eritrese jonge nieuwkomers. Deze groep is ook wel bekend als 'Niger-groep'.
- 3 keer een bijdrage in de vorm van testen en voorlichten aan de door Soa Aids Nederland georganiseerde feesten 'Sexy side of the Netherlands'.
- 6 keer een bijdrage aan de themabijeenkomsten 'SET in Love' voor de nieuwkomers van de wijk IJburg.
- 2 keer bijeenkomst over seksuele gezondheid in samenwerking met Stek Oost voor de meiden die op deze locatie wonen.
- 3 keer een bijdrage m.b.t. seksuele gezondheid aan de bijeenkomsten georganiseerd door BOOST in Amsterdam Oost.
- 4 keer een bijeenkomst Seksuele gezondheid voor Eritrese vrouwen in wooncomplex Karmijn
- Voorlichtingsbijeenkomst Seksuele gezondheid voor het 'Wereldcafé' van het COC.

Jongeren

- Voorlichting voor leerlingen van praktijkonderwijs Luca college.
- Voorlichting voor meisjes Amsterdam-West via 'Girls Connect'.
- In samenwerking met Rutgers WPF heeft de soa polikliniek een voorlichtings-bijdrage geleverd aan de 'anticonceptie bus op locatie'. Dit was tijdens de introductieweek van de studenten van de Universiteit van Amsterdam.
- Testbus en voorlichtingsstand op Kwaku festival in Amsterdam Zuidoost.
- Bijdrage aan radio uitzending voor jongeren zender Fun X.

Bijlage 4: Diagnoses en diagnostische criteria

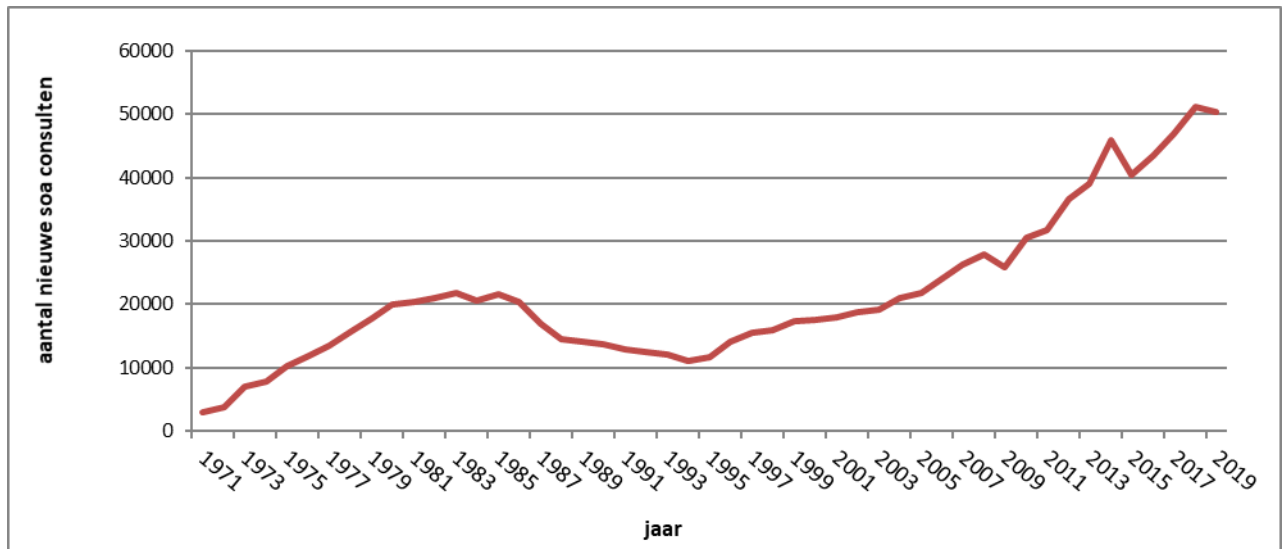
Diagnose	Diagnostische criteria
Syfilis	
Syfilis stadium 1	Positief donkerveldpreparaat en/of <i>T. pallidum</i> PCR positief
Syfilis stadium 2	Typische huid/slijmvlies afwijkingen met/zonder gegeneraliseerde lymfadenopathie, met positieve serologie Positief donkerveldpreparaat en/of <i>T. pallidum</i> PCR positief (bij multipale ulcera of condylomata lata)
Recent latente syfilis	Geen symptomen. TPPA positief zonder syfilis voorgeschiedenis of, VDRL 4-voudige titerstijging met syfilis voorgeschiedenis en in alle gevallen, besmettingsmoment <1 jaar
Latente syfilis van onbepaalde duur	Geen symptomen TPPA positief en VDRL positief, zonder syfilis voorgeschiedenis Besmettingsmoment niet te achterhalen
Laat latente syfilis	Geen symptomen TPPA positief, zonder syfilis voorgeschiedenis en besmettingsmoment >1 jaar
Neurosyfilis verdenking	doorgemaakte syfilis, met neurologische afwijkingen of klachten
Neurosyfilis symptomatisch	Lumbaalpunctie (LP) positief bij (waarschijnlijk of zeker) doorgemaakte syfilis, met neurologische afwijkingen
Syfilis typering onmogelijk	Positieve TPPA zonder verdere gegevens waardoor indeling mogelijk zou zijn
Biologisch foutpositieve syfilisserologie	Geen syfilis Positieve TPPA met negatieve Fta-abs test en negatieve IgG-Tp-blot
Ulceratieve aandoeningen (geen syfilis)	
Chancroïd	<i>H. ducreyi</i> PCR positief of Grampreparaat positief of anamnese en klinisch beeld (contact uit endemisch gebied, pijnlijke ulcera, asymmetrische rafelige ondermijnde rand, regionale lymfadenopathie) Herpes en syfilis zijn uitgesloten
Herpes genitalis, HSV1	HSV-1 PCR positief
Herpes genitalis, HSV2	HSV-2 PCR positief
Ulceratieve aandoeningen (geen syfilis) (vervolg)	

Herpes proctitis, HSV1	HSV-1 PCR positief
Herpes proctitis, HSV2	HSV-2 PCR positief
Herpes labialis, HSV1	HSV-1 PCR positief
Herpes labialis, HSV2	HSV-2 PCR positief
Lymfogranuloma venereum (LGV)	L1, L2 of L3 <i>C. trachomatis</i> genotype PCR positief
Granuloma inguinale	Donovan bodies in mononucleaire cellen in crush-preparaat of biopt. Andere ulceratieve soa zijn uitgesloten
Ulcus e.c.i.	Erosieve, ulceratieve aandoeningen waarbij ulceratieve soa niet kunnen worden aangetoond
Chlamydia	
Chlamydia urethritis/cervicitis	<i>C. trachomatis</i> PCR positief uit urine, urethra, cervix, vagina
Chlamydia proctitis	<i>C. trachomatis</i> PCR positief uit proctum
Chlamydia conjunctivitis	<i>C. trachomatis</i> PCR positief uit conjunctiva
Chlamydia pharyngitis	<i>C. trachomatis</i> PCR positief uit pharynx
Gonorroe	
Gonorroïsche urethritis/cervicitis	Gonorroe kweek of <i>N. gonorrhoeae</i> PCR positief van urethra, urine, cervix, vagina
Gonorroïsche pharyngitis	Gonorroe kweek positief of <i>N. gonorrhoeae</i> PCR positief van pharynx
Gonorroïsche proctitis	Gonorroe kweek positief of <i>N. gonorrhoeae</i> PCR positief van proctum
Gonorroïsche conjunctivitis	Gonorroe kweek positief of <i>N. gonorrhoeae</i> PCR positief van conjunctiva
Vaginitiden/urethriden	
Bacteriële vaginose	Bij afscheidingsklachten en bij lichamelijk onderzoek amine-test niet negatief, en clue cells in gram- of natief preparaat
Trichomonas	Grampreparaat positief of natief preparaat positief of sediment positief voor <i>T. vaginalis</i> , of <i>T. vaginalis</i> kweek positief van vagina en/of urethra, of sinds september 2011 PCR positief.

Candida vulvovaginitis	Klachten en hyfen of sporen in KOH- of grampreparaat of klachten en Candida spp kweek positief
Candida balanoposthitis	Hyfen of sporen in KOH preparaat
Niet-specifieke genitale infecties	
Niet Specifieke Proctitis (NSP)	Grampreparaat >10 leukocyten en gonorrhoe en chlamydia zijn uitgesloten, en Proctitis klachten of Mucopurulente afscheiding, of rood/geïrriteerd slijmvlies, of makkelijk bloedend slijmvlies proctum bij lichamelijk onderzoek
Niet specifieke Urethritis (NSU)	Sediment en/of grampreparaat >10 leukocyten/veld en chlamydia of gonorrhoe zijn uitgesloten
Persisterende Niet specifieke Urethritis	Als NSU bij persisterende klachten, vanaf 7 na behandeling en partner behandeling, en geen nieuw seksueel contact, na eerder op SOA-poli vastgestelde NSU.
Pelvic Inflammatory Disease (PID)	O.b.v. buikpijnklachten en afwijkingen bij lichamelijk onderzoek, en > 10 leukocyten in gram- of natief preparaat van de cervix
Epididymitis	O.b.v. pijn bij scrotum en afwijkingen bij lichamelijk onderzoek, en > 10 leukocyten in sediment, gram- of natief preparaat Torsio testis is uitgesloten
Hepatiden	
Hepatitis B doorgemaakt	AsHBc positief, HbsAg negatief
Hepatitis B infectieus	HBsAg positief, AsHBc positief
Geen Hepatitis B doorgemaakt	AsHBc negatief
Geen Hepatitis C doorgemaakt	Anti-HCV negatief
Hepatitis C doorgemaakt	Anti-HCV positief, HCV-RNA negatief
Hepatitis C infectieus	HCV-RNA positief
hiv	
hiv-seropositief	INNO-LIA hiv I/II Score (hiv-blot) positief of p24-antigeen positief en/of HIV-RNA positief
hiv-seronegatief	Hiv-screening negatief
hiv-dubieus	hiv-blot dubieus en p24-antigeen niet positief

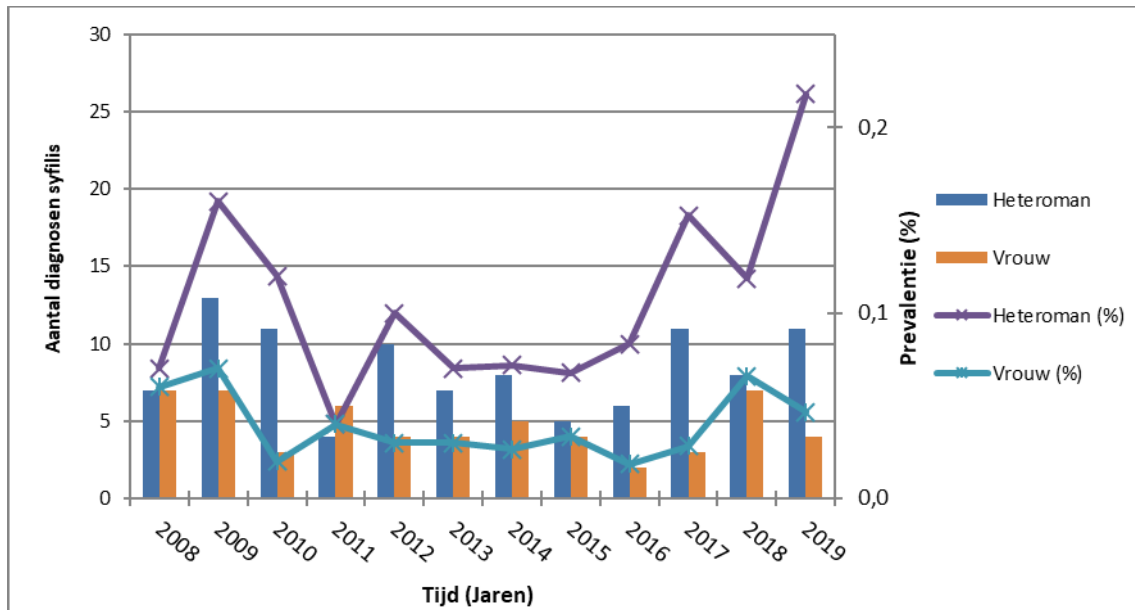
Overige aandoeningen	
Anaërobe balanoposthitis i.e. M. Plaut Vincent	Foetor en erosieve balanitis en, spirillen bij donkerveld microscopie en fusiforme bacteriën en mengbeeld in Grampreparaat van de afwijking
Aërobe balanoposthitis	Op het klinisch beeld en Gram-positieve coccen in een Grampreparaat van de afwijking.
Balanitis circinata	<i>C. trachomatis</i> PCR positief uit urethra uitstrijk en symptomen van M. Reiter: conjunctivitis, arthritis, keratitis blenorragica
Balanoposthitis n.n.o.	Klinisch beeld van balanitis, niet nader gedetermineerd.
Condyloma acuminatum	Klinisch beeld van condylomata acuminatum
Molluscum contagiosum	Klinisch beeld van mollusca contagiosum
Pediculosis pubis/capitis	Klinisch beeld van pediculosis zonodig ondersteund door KOH preparaat
Scabiës	Klinisch beeld Zo nodig ondersteund door KOH preparaat of dermatoscopie met (delen van) mijten/ eieren, Delta-sign

Bijlage 5: Figuren

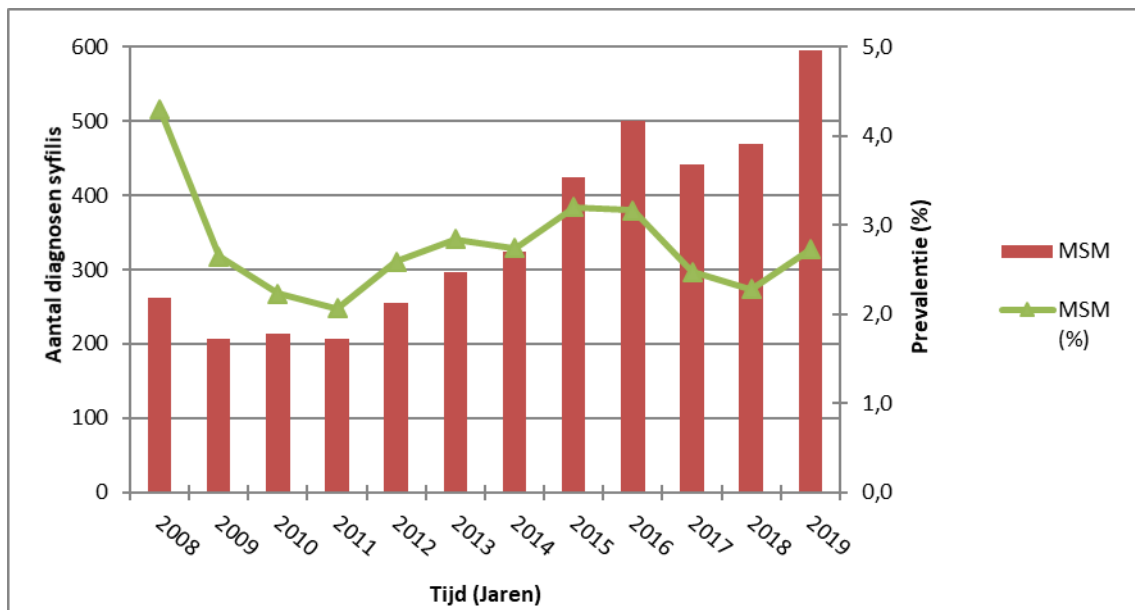


Figuur 1: aantal nieuwe soa-consulten op de Soa-polikliniek, naar jaar, GGD Amsterdam

Syfilis

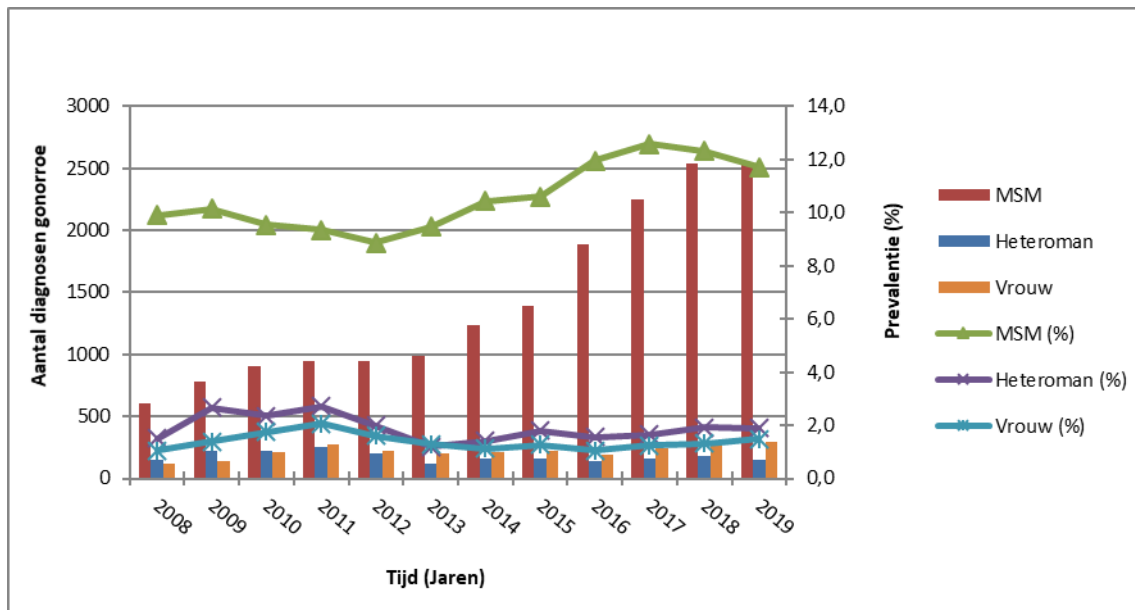


Figuur 2a: aantal gevallen en prevalentie van infectieuze syfilis bij heteromannen en vrouwen, GGD Amsterdam 2008-2019



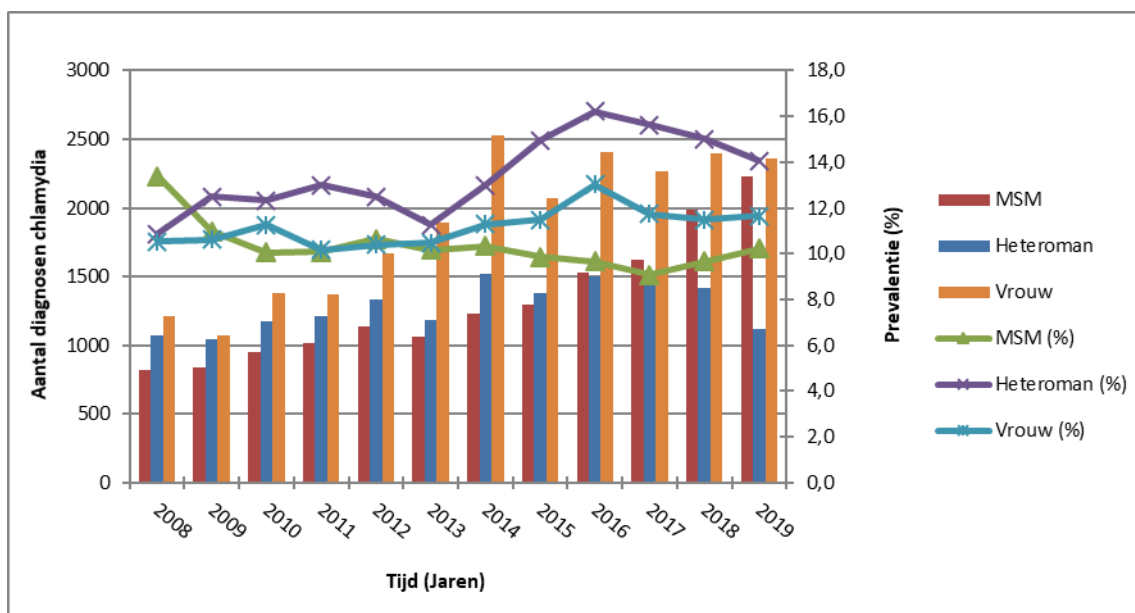
Figuur 2b: aantal gevallen en prevalentie van infectieuze syfilis bij MSM, GGD Amsterdam 2008-2019

Gonorroe



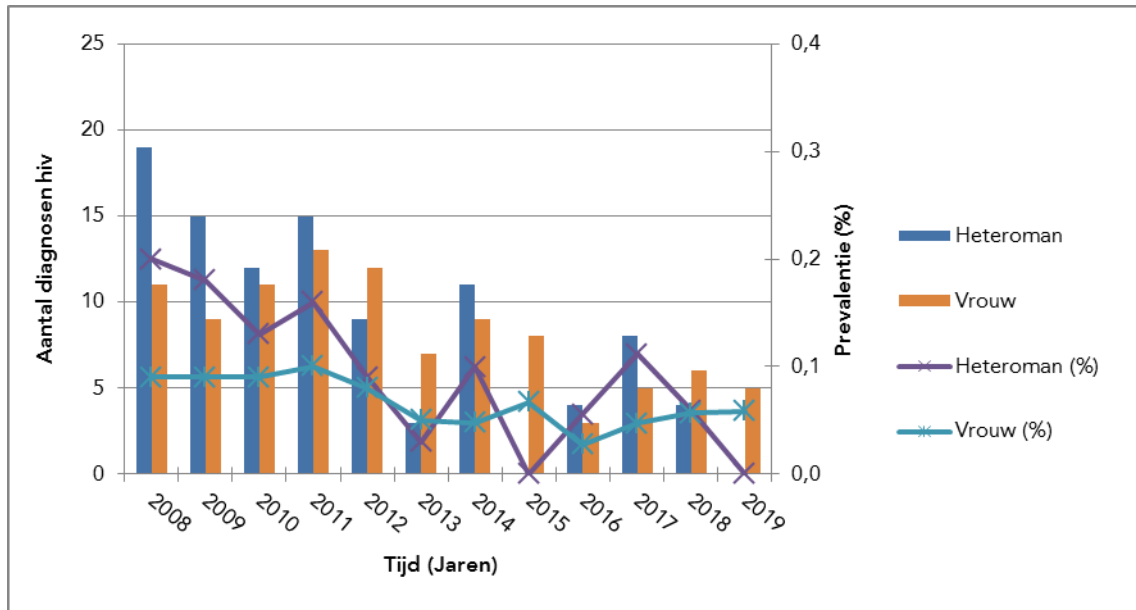
Figuur 3: Aantal gevallen en prevalentie van gonorroe bij heteromannen, vrouwen en MSM, GGD Amsterdam 2008-2019

Chlamydia

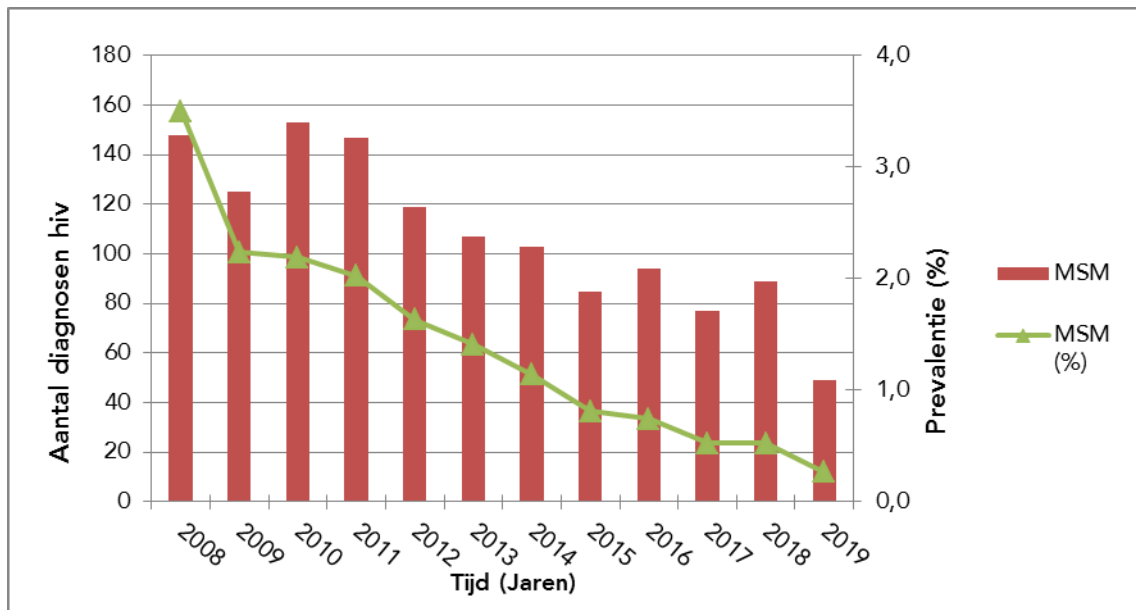


Figuur 4: aantal gevallen en prevalentie van chlamydia bij heteromannen, vrouwen en MSM, GGD Amsterdam 2008-2019

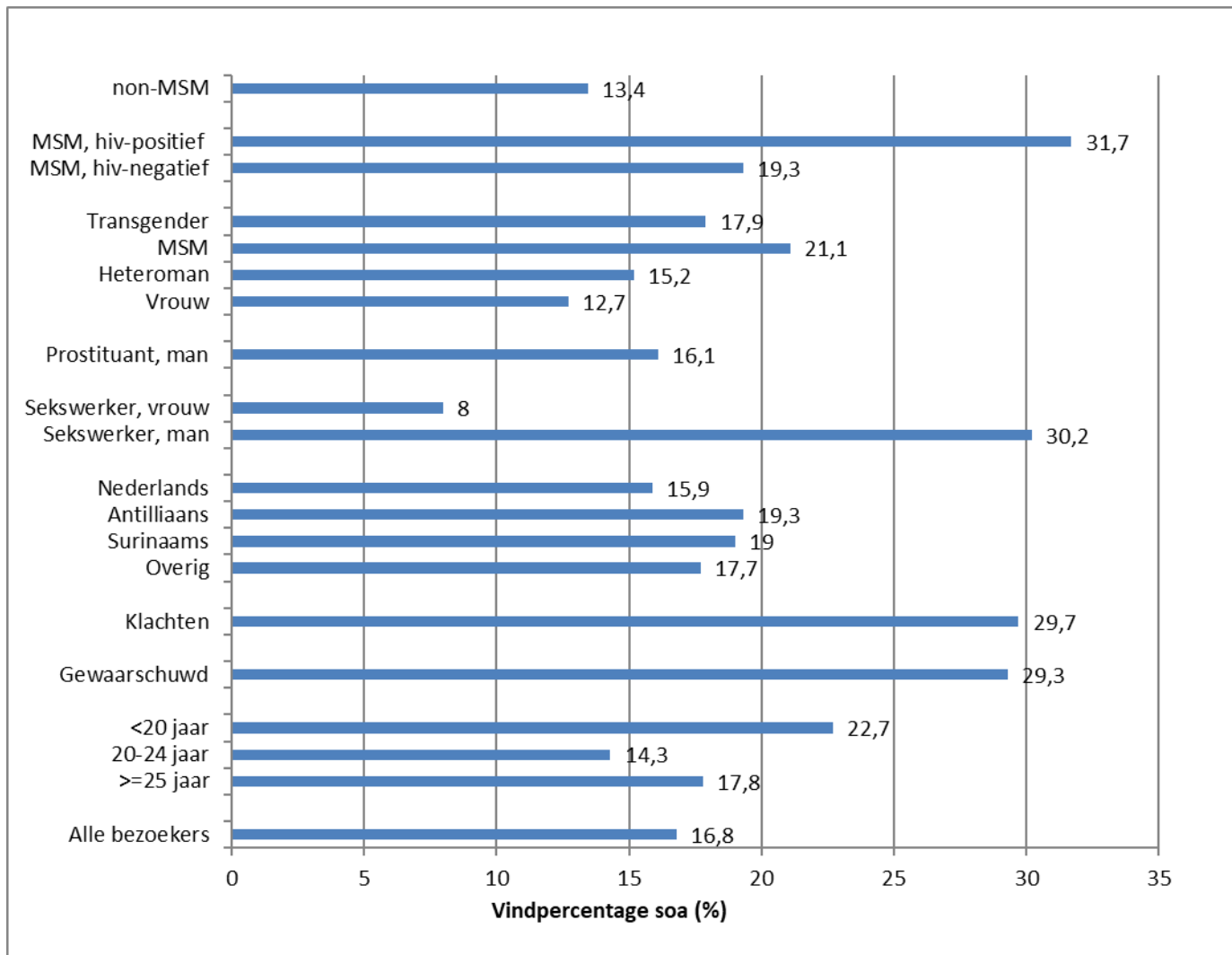
Hiv



Figuur 5a: aantal gevallen en prevalentie van hiv bij heteromannen en vrouwen, GGD Amsterdam 2008-2019



Figuur 5b: aantal gevallen en prevalentie van hiv bij MSM, GGD Amsterdam 2008-2019



Figuur 6: vindpercentage soa naar risicogroep (2019)